

μεν καλήν γνώμην καὶ ἀλήθειαν εἰς τὴν βασιλείαν σου, διότι ἡ καθολικὴ φηλία εἶνεν θεμελιωμένη εἰς τὴν ἀλήθειαν, καὶ οὕτως καθηκάστην ἡμέραν θέλη φένεσθαι ὁ νοῦς μας καὶ ἡ καρδία μας ἀληθινήν καὶ ὀρθήν. καὶ διὰ τὸ μὴδὲν μακρηνοῦν πλέων τὰ πράγματα, στέλωμεν τὸν εὐγενῆ καὶ πιστὸν ἡμῶν φύλον Ποισόν. χαίροις. ἔδω ἐν Ῥόδῳ ἰανουαρίου κέ' ,αυπβ'.

Τὸ ἡπηνροφανεστάτῳ καὶ ἀνδρικωτάτῳ καὶ ἀητετήτῳ βασιλῆ τὸν βασιλέων καὶ μεγάλῳ αὐθέντῳ σουλτάν Παταζήτ χάν.

Φρὰ Πέτρως Δαιωμβουσσών, μαίστωρ τοῦ Ὀσπηταλλίου τὸν Ἰερωσωλίμων.

~~~~~

VII. Τοῦ μεγάλου αὐθέντος καὶ μεγάλου ἀμηρᾶ σουλτάν Παταζήτ πρὸς τὸν ἡψηλότατον, ὀσιώτατον, ἐνδαισιμώτατον, πάσης τιμῆς καὶ φρονήσεως ἄξιον φρὰ Πέτρων τῶν Δαιωνβουσσών, μέγαν μαίστοραν τοῦ Ὀσπηταλλίου τὸν Ἰερωσωλίμων, αὐθέντης Ῥόδου καὶ ἡγαπημένον πατῆρ τῆς αὐθεντίας μου, τὸν ἄξιον, πρέπωντα, ἡγαπημένον χαιρετισμὸν νὰ δέκτητε ἢ ὀσιωτίσου. τηούτως τὰς γραφάσου ἐδεξάμην παρὰ τοῦ σκλάβου τοῦ Ἐλιαζοῦ πάση καὶ παρὰ τοῦ φυλοῦ τῆς ὀσιωτίσου μιστοῦ, καὶ ἡ τῆ μάς γράφης, εἶναι καλὰ καὶ ἐπιτίδια καὶ φρόνημα. τὸ μὲν πρότω, ὁ παρὸν μου ἀδελφὸς εἶναι καλὰ εἰς τὰς χοίρας μας καὶ εἰς τὰ κάστρη μας, καὶ ἡ μὲν θέλετε νὰ πιστεύσετε καὶ νὰ καταλάβετε παντελὸς καθαρὰ, νὰ στήλης τὸν παρὸν ἀποκρισιάριον, καὶ οἱμῖς νὰ τὸν στηλοῦμεν μὲ ἐνάν μας ἄρχον καβαλαίρην καὶ μὲ καλήν συνδρομήν νὰ οἰπάγη εἰς τῶν ἐκλαμπρώτατον ῤίγαν, νὰ ποῖσι ἀγάπην, καὶ νὰ φέρη καὶ χαρτία τούτου, νὰ ἔχη ὁ μέγας αὐθέντης ἡρένην καὶ ἀγάπην μὲ τὴν Ῥόδον, οὕτως στέργω καὶ ἐγὼ τὴν παροῦσαν ἀγάπην καὶ κατὰ τάξην, ἡγοῦν διὰ ξήρας καὶ θαλάσου νὰ ἔνεν ἡρήνη ἀναμέσον μας, καὶ στέργω αὐτά. οἱ τη ἄρα συμφωνῆ ἐποιήσατε διὰ ἐξόδες καὶ θροφήν καὶ βλεποσίνην τοῦ ἀδελφοῦ σου, ὁποῦ εἶναι ἔδω κρατημένος καὶ φυλαμένος εἰς τὰς χεῖρας μας, ἡ ὅς ἦστο νὰ διδοῦντῃ ἡ παρὸν συμφωνίας, ἡγοῦν τὰ ἄσπρα εἰς τὴν Ῥόδον, νὰ εἶναι καὶ ὁ παρὸν φυλαμένος εἰς τὰς χεῖράς μας, καὶ ἐνεκεν τούτου καμία ὀχλήσι καὶ ἀμφηβολία νὰ μὴ δὲν μένη. ἐπὶ τούτῳ θαρῶ μὲ τὴν βωήθηαν τοῦ θεοῦ καὶ μὲ σηνδρομήν καὶ βωήθηαν ἐδικίνας

ὅλα καλά καὶ ἐποιτίδια νὰ τελιωθῶσιν, ἡγοῦν, καθὼς ἄνοθεν εἶρημεν,
 καὶ ἡ μὲν γένη οὕτως, καὶ τὰ δύο μέρη, ἡγοῦν ἀναμέσον μας θέλη
 εἴσταν ὁ λαὸς καὶ ὁ κόσμος ἀναπαμένε, καὶ ἂν τηρήτη ἀπὸ πᾶσαν
 ἐτίαν, εἰγοῦν πληότερα τὰ ἐδικὰ σας μέρη, τὰ ὅπηα τὴν ὠσηωτίσου
 οὐδὲν λανθάνου[σι]. καὶ γὰρ ἡμεῖς φήλαμεν καλὴν γνώμην καὶ φηλίαν
 καθεκάστην ἡμέραν, θέλη φένετε ὁ νοῦς μας καὶ ἡ καρδία μας
 ἀλληθήνη, παντελὸς λέγετε τὸ ὁμῖος, τετράπλου θέλουν μεθαλάκτην
 [ἡ] αὐθεντία μου. ἔτι δὲ περὶ τὴν ἀπόθεσιν τοῦ παρόν μου ἀδελφοῦ, εἰ-
 γοῦν διὰ ἐξώδες καὶ θροφήν καὶ βλεπωσόνην αὐτοῦ, ὅς καλὸς τοῦ
 ἐπιτρόπως, ὅπου εἶσε, καὶ ἐπηνθήσετε μὲ τὸν ἀποκρισιάρην, καὶ ἔμη-
 νεν τῆς αὐθεντία μου Χαρηατήνην, εἰγοῦν με' χηληάδες δουκάτα. καὶ
 μὰ τὴν ἀλλήθηαν, ἡ αὐθεντία πρὸς τὴν ὠσηώτην σου μὲ πολλὰ
 ὀλίγα νὰ τήπωτας ἐθάρον νὰ γένη δύο τρίς, ὅταν εἶτωνα ἐδῶ πάρα
 ὁ παρόν διὰ μ δουκάτα, τὸ ἐστέλαμεν μὲ τόσιν φαμέληαν, ἀνθρώποις
 καὶ λαὸν, ὅπου ἔχη μετακοῖνον μαζὴν του, εἰγοῦν σαράντα χηλεάδες
 φλουρία χρισᾶ βενέτικα κάθαρα πρὸς τὴν καλὴν μας ἀγάπην, νὰ
 ἔχη στέργος καὶ βαιβέωσιν ἀπάνω εἰς τὰ παρόν μ, ἡγοῦν ἡ παρόν
 μ δουκάτα τὰ χρισᾶ βενέτηκα καθέκαστον χρόνον νὰ στέλῃ ἡ αὐ-
 θεντία μου αὐτοῦ εἰς τὴν Ρόδον, νὰ παραδιδούντε εἰς τὰς χοιράς
 τῆς ὠσηωτάτησου, ὅς καλὸς τοῦ ἐπιτρόπως, ὅπου εἶδαμεν καὶ ἐπι-
 στεύσαμεν κατὰ τῆς γραφῆς, ὅπου ἔφηκεν αὐτοῦ, καὶ ἔφερεν καὶ
 ἐδικὴν τὴν ὁ παρόν μου ἀποκρισιάρης, εἰγοῦν ἡ συμφονία, καὶ τὰ
 στήλη μαζοί, νὰ οἱ μὲν ἀπὸ τὴν πρώτην τοῦ δικενβρίου μῆνος, ὅπου
 ἐσηβάστητε μὲ τὸν παρόν μου ἐκτὴν πάλλιν οἰς τὴν πρώτην τοῦ
 ἐρχομένου παρόν μῆνος τοῦ ἐρχομένου χρόνου, νὰ διδοῦντε τὰ ὁμῖος
 μ δουκάτα. ἐγένεν τούτω, καμία ἀμφηβολία οἰς τὴν μέσην μας νὰ
 μὴν δὲν γένη ἀναμέσον μας, καὶ τὸν παρόν μου ἀποκρισιάρην διὰ
 συνοδία μου νὰ τὸν ἐξορθώσετε μὲ καλὴν συντροφίαν, νὰ εἰπάγη καὶ
 νὰ ἔλθῃ σηγούρα μὲ καλὴν πράξην καὶ ἀπαλαγὴν. ἔνεκεν τούτω
 θέλη στερεώθην καὶ βαιβεώθην ἡ καθαρὴ ἀγάπη παντελὸς ἀναμέ-
 σον μας. οἷστερον δὲ ὡ παρόν σου δοῦλος εἶπεν, τὸ ἡ μὲν θέλετε
 διὰ τὰ παρόν φλουρία, ὅπου νὰ εἰπάγη νὰ ἔλθῃ ὁ ἀποκρισιάρης
 μου, νὰ δώσῃ ἡ ὠσηωτάτη σου ἀπὸ τοὺς ἄρχοντάσου ἀνοχέρων καὶ
 σαλβοκουντούτων, νὰ ὁμώσῃ ἡ ὠσηωτάτη σου, ἐποιδῆ τὸ εἶπες οὕτως
 νὰ γένη. ἔπη τούτω δὲ ἡ αὐθεντία μου, μὰ τὴν ἀλλήθοιαν, ἡξου-

ρήτο ὁ θεὸς τὴν ἀλήθεια, βασιλεύη παντελῶς εἰς πᾶν τίποτες, καὶ οὐδὲν οἶνευ, ὁ καὶ δὲν πιστατόμεν, ἀμὴν πᾶν σκόπος εἶναι, νὰ πελιώθῃ ἡ παροῦσα ἀγάπη καθαρὴ παντελῶς, καὶ ὅλος πόσος ἀναμέσον μας σκάνδαλον νὰ μηδὲν γένη, καὶ νὰ καταπαύσουν πολὸν ἔθνων λόγια ἄπρακτα, ὅπου λέγουν παλὴν ἀποῦ τὰ ἔθνη τὰ δικά σας, τὰ ὅπια εἶδεν καὶ ὁ παρὸν σου φύλος, καὶ θέλη τὰ ἀναφέρην τὴν ὁσηωτάτην σου, καὶ διὰ σὴντόμον μὲ τὸν παρὸν μου σκλάβον νὰ ἔχωμεν καθαρὴν ἀπόφασιν. **μ ἦ ν ο ς μ ἄ ρ τ ι ο ς ε' ἔ γ ρ ἄ φ η ν ἔ ν Ἀ ν δ ρ ι ἄ ν ο υ π ῶ λ η.**

VIII. Ἡμεῖς φρά Πέτρως Δαιωμβουσῶν, θεοῦ χαριτὴ τοῦ ἁγίου Ὁσπητζίου τοῦ σπηταλλίου τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τὸν Ἰερωσωλίμων ταπεινὸς μαΐστωρ καὶ φύλαξ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. γνωστὸν ἔστω τῆς πᾶσιν, πῶς μὲ τὸν τετιμημένον καὶ εὐγένην ἄρχον τὸν Σαηνπέκην, ἀποκρισιάριον τοῦ μεγάλου αὐθέντος, ἐπαραλάβαμεν γραφαῖς ἀπάνω εἰς τὴν βλέψησιν καὶ τροφήν καὶ ἐξόδους τοῦ ἐκλαμπρωτάτου Ζουζομῆ, ἀδελφοῦ τοῦ μεγάλου αὐθέντος, πῶς ἡ μεγάλη του αὐθεντία νὰ μᾶς στήλῃ εἰς τὴν Ῥόδον καθὰ χρόνον μ δουκάτα βενέτικα χρισᾶ εἰς τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ χρόνου, ὁ ὅπῃος χηρίζῃ εἰς τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ δικεμβρίου τοῦ περασμένου, καὶ διὰ τὸν χρόνον αὐτὸν, ὅπου τρέχη καὶ ἀποῦ ἐχήρῃσεν εἰς τὴν πρώτην τοῦ δικεμβρίου τοῦ περασμένου, ὁ μέγας αὐθέντης ἔστηλεν μὲ τὸν λεγόμενον ἀποκρισιάριον μ δουκάτα βενέτικα χρισᾶ, ὅπου ἐπόμηναν εἰς τὴν εὐτολον, καὶ τόρα πάγη νὰ τὰ φέρῃ ὁ λεγόμενος ἀποκρισιάρης διὰ τῶν χρόνον αὐτῶν, ὅπου ἐχήρησεν εἰς τὴν πρώτην τοῦ δικεμβρίου τοῦ περασμένου. διὰ τοῦτο ἡμοῖς κατὰ τὴν δύναμιν καὶ πιτροπίαν, ὅπου ἔχομεν ἀποῦ τὸν αὐθέντην Ζουζομῆν, ἐποιήσαμεν καὶ ἐτελιώσαμεν μὲ τὸν μέγαν αὐθέντην διὰ ταῖς ἐξόδους καὶ βλεπωσύνην τοῦ λεγομένου αὐθέντος Ζουζομῆ διὰ τὴν ἀνάπαυσιν καὶ ἀλλιθίνην φιλίαν, ὅπου ἔχομεν μὲ τὸν μέγαν αὐθέντην· πρώτο μὲν διὰ βλέπωσιν καὶ ἐξόδους καὶ διὰ ἀφύρμην αὐτὴν μὲ τὸν αὐθέντην Ζουζομῆν νὰ πληρώσῃ καὶ νὰ στήλῃ ὁ μέγας αὐθέντης καθὰ χρόνον εἰς τὴν Ῥόδον εἰς τὰς χεῖράς μας μ δουκάτα βενέτικα χρισᾶ εἰς τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ δικεμβρίου τοῦ περασμένου καθὰ χρόνον ἐδεξήσῃμε, ταῦτα καὶ παράλαβον καθὰ χρόνον τὴν πρώτην τοῦ δικεμβρίου μ' χηληάδες δουκάτα χρισᾶ βενέτικα, ἡμεῖς νὰ

βάλομεν βουλήν με πάσα σπουδήν και δύναμην, ὁ παρὸν Τζησουμής σουλ-
 τάνος να εἶναι βλασημένος εἰς τὰς χεῖρας μας και κοβερνημένος διὰ
 τὴν ἀνάπαυσιν τοῦ μεγάλου αὐθέντος, διὰ νὰ λίπη πᾶν σκάνδαλον, νὰ
 μηδὲν ἔχη τήκωτας ζημίαν οὔτε στερέας οὔτε θαλάσης ὁ κραταιώ-
 τatos μέγας αὐθέντης, και ὁμνέγωμεν εἰς τὸν θεὸν και εἰς τὸν κύ-
 ριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν και εἰς τὴν δέσποιναν ἡμῶν τὴν θεοτόκον
 και εἰς τὰ ἅγια εὐαγγέλια και εἰς τὸν τίμιον και βαπτίστην Ἰοάν-
 νην τὸν Πράδρομον μετὰ θελήματος και βουλής τὸν ἐν Χριστῷ ἡμῶν
 ἀδελφῶν τὸν τετιμημένων μπαλήδων, πριορίδων, προζίρον και φρερίδον,
 νὰ κρατοῦμεν βαίβειαν και ἀλλήθηναν, ὅ τι γραφήτω ῥηθὲν διὰ τὴν
 βλέπιαν και τροφήν και ἐξόδες τοῦ αὐθέντος Ζοζυμή, παραλάβαμεν
 κατασταμένα καθὰ χρόνον. και εἰς μαρτυρίαν περισωτέραν και βαι-
 βέωσιν βάλωμεν και τὴν βουλάν μας. ἔδω ἐν Ρόδῳ ἀπὸ τῆς ἐν-
 σαρκοῦ οἰκονομίας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
 στοῦ αὐτῷ ἀπριλίου δ'.

IX. Ἀήττητε, κραταιώτατε, ἠφιοιώτατε βασιλεῦ τὸν βασυλέων, μέ-
 γας αὐθέντης και πεφιλημένος ἡμῶν. ἐπαραλάβαμεν τὲς γραφαῖς τῆς
 ἠψηλοτάτησου αὐθεντίας παρὰ τὸν τετιμημένον ἄρχον τὸν Χουσανπέκη,
 ἀποκρισιάρη τῆς μεγάλισου αὐθεντίας, και ὄγκοίσαμεν τὴν φρόνισιν
 και τὸ καλὸν θέλημα τῆς βασιλιάσου εἰς τὴν ἀλιθίνην ἠρήνην
 διὰ τὴν ἀνάπαυσιν τὸν μερίδον. πάλλην, πῶς ἡ μεγάλη σου αὐθεντία
 μπένκης τὸν λεγόμενον ἀποκρισιάρην, διὰ νὰ περάση εἰς τὴν Φράντζα,
 διὰ ν' ἀκούση και νὰ ἴδῃ και ἀδελφὸν τῆς μεγάλησου αὐθεντίας,
 και πάσα ἔργων κατὰ τὰς γραφὰς ἡμῶν, και πῶς ὁ λεγόμενος ἀπο-
 κρισιάρης φέρνην διὰ τροφήν και βλεπωσήνην τοῦ ἐκλαμπρωτάτου Ζο-
 ζυμή, ἀδελφῶν τῆς αὐθεντίαςσου, με δουκάτα βενέτοικα και καθὰ χρό-
 νον εἰς τὴν πρώτην τοῦ δικεμβρίου, διὰ τὴν ὁπιαν αὐτὴν νὰ στήλῃ ἡ
 αὐθεντία σου μ' χηληάδες δουκάτα βενέτικα, και μετὰ ταῦτα νὰ
 γένῃ ἡ καλὴ ἠρήνη με καθαρὰν καρδίαν. ἠψηλώταται αὐθέντη, γρί-
 κον ταῦτα και τὰ φρόνημα λόγηα τοῦ ἀποκρησιάρη ὡς φίλος ὄρθως
 και καθαρῶς, ἐδέχθημεν και ἐπενούμεν τὴν φρόνισιν τῆς μεγάλησου
 αὐθεντίας, διότις ἔστιλες ἄρχον φρόνημον και ἄξιον, νὰ εἰπάγῃ εἰς
 τὴν Φράντζα. κατὰ τὸ θέλημα τῆς ἠψηλωτάτησου αὐθεντίας και

ἡμεῖς σὺν ὄρθῃ καὶ καλῇ φίλῃ νὰ βάλομεν τρόπον, νὰ ἠπάγη καὶ νὰ ἔλθῃ τιμίμενα, ἄφωβα καὶ ἀκίνδυνα, καὶ νὰ ποιῆς εἰς τὸν τρόπον τῆς μεγάλης σου ἀθθεντίας, καὶ νὰ βάλομεν βουλήν, εἰς ἡλίγαις ἡμέραις νὰ μῆσεύσῃ κατὰ τὴν ὄρθῃν τῆς μεγάλης σου ἀθθεντίας. περὶ δὲ ταῖς μὲ τὰ δουκάτα, ἡμοῖς σὺν καλῇ φίλῃ καὶ ὄρθῃ ἐβάλαμεν τρόπων καὶ πάντα νὰ γένη. ἡ δὲ ὁ λεγόμενος ἀδελφὸς τῆς μεγάλης σου ἀθθεντίας νὰ εἶναι βλέπεμένος εἰς τὰς χεῖράς μας κατὰ τὸν ὄρκον ἡμῶν χώρης καμῆαν ἀμφιβολίαν, κατὰ τοῦ θέλη εἶδῃν ὁ λεγόμενος ἀποκρισιάριος, καὶ θαροῦμεν, ὅταν στρέψῃ, νὰ δώσῃ ἀληθῆνην μαρτηρίαν εἰς τὰ πῖστα ἡμῶν ἔργα, καὶ ἡ μεγάλη σου ἀθθεντία κατὰ τὰς γραφὰς νὰ δώσῃ καθαρὴν καρδίαν εἰς ἡμᾶς, ἔργα ὁμαίνοντες. εἴ [ἡμέραι] ὅπου λιποῦν ἀπὸ τὸν πρῶτον ὀκασμὸν ἄμε μετ' ἐβεργειαῖς καὶ μεγάλες ἀντιμῆβές. θαροῦμεν, νὰ ἔχομεν ἀπὸ τὴν μεγάλη σου ἀθθεντία ἀλάδια τὴν ὄρθῃν τῆς μεγάλης σου ἀθθεντίας καὶ τὴν ὄρθῃν φιλίαν, ὅπου ἔχομεν εἰς τὴν βασιλίαν σου, στέργωμεν ταῖς μὲ τὰ δουκάτα βενέτικα καθὰ χρόνον, ὡς καθὼς γράφη [ἡ], ἡψηλωτάτι σου ἀθθεντία. καὶ κατὰ τὸν λόγον τοῦ δούλου ἡμῶν νὰ ἔχουν, μπένπωμεν τημημένους ἄρχοντες νὰ στεκοῦν, ἕως ὅπου νὰ στρέψῃ ὁ λεγόμενος ἀποκρισιάριος τῆς ἡψηλωτάτισου ἀθθεντίας, διὰ νὰ εἶναι πᾶν πρᾶγμα κατὰ τὰς γραφὰς τῆς ἡψηλωτάτισου ἀθθεντίας. καὶ τόρα ὁ λεγόμενος ἀποκρισιάριος πάγη νὰ φέρῃ τὰ σταμένα, καὶ ὅταν στρέψῃ, γοργὰ νὰ μῆσεύσῃ κατὰ τὴν ὄρθῃν τῆς ἡψηλωτάτισου ἀθθεντίας μὲ καβαλλάρην τημίμενον τῆς βουλῆς μας. χαίροις. ἔδω ἐν Ῥόδον ἀπὸ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, αὐγ' ἀπριλίου δ'.

Φρὰ Πέτρως Δαιονβουσσών, ματίστορ τοῦ Ὁσπηταλίου τὸν Ἱεροσολίμων.

Χ. Τῷ περιφανεστάτῳ καὶ ἀνδριωτάτῳ καὶ ἀηττήτῳ βασιλῇ τὸν βασιλαίων καὶ μεγάλῳ ἀθθέντῳ σουλτᾶν Παταζήτ χάν.

Ἡμεῖς φρὰ Πέτρως Δαιονβουσσών, ματίστορ ὁ ἀνοθεν. γνωστὸν ἔστω τοῖς πᾶσι, ὅτι τὴν σήμερον εἰς τὰς θ' τοῦ ἀπριλίου, αὐγ' ἀπὸ τῆς ἐνσάρκωσεως [τοῦ κυρίου] ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὁ εὐγενὴς καὶ τιμήμενος

ἄρχος Χουσανπέκης, ἀποκρισάρης τοῦ μεγάλου αὐθέντος, ἐμέτρισεν καὶ ἐπλέρωσεν διὰ τὰς ἐξόδους καὶ βλέπηαν τοῦ αὐθέντος Ζουζουμής σουλτάν διὰ ἕναν χρόνον, ὅπου χήριζεν εἰς τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ δικεμβρίου τοῦ περασμένου, αὐπβ' καὶ τεληόθη εἰς τὴν ὑστέρην ἡμέραν τοῦ νοεμβρίου τὸν ἐρχόμενον εἰς χρόνιαν, αὐπγ', καὶ ἡ τημημένη ἡμῶν καβαλληρίδες καὶ φρερίδες Τζουάν Κασιτάλ τουρκοπουληέρης, Γουλιέρμο δὲ Μπηλὺρ ζή πρηόρης τῆς Κανπανίας πιτροπή τοῦ τριζορίου, καὶ Μάρκος Δεληνιακ, πριόρης τῆς Καπούας καὶ κοσαρβαδόρος τοῦ λεγομένου τρουζωρίου, καὶ Διομήδες δὲ Βήλα Λαούτ καὶ κουμεντούρις τῆς Λήγας καὶ συνεσκάλκος ἡμῶν, ἐπαραλάβαμεν εἰς τὸ ὄνομα τὸν στροντζέριον αὐτὸν καὶ ἡμῶν ταῖς λεγομένες σαράντα χηλιάδες τὰ δουκάτα χρισᾶ βενέτικα διὰ τὸν χρόνον αὐτὸν, καὶ ἔτηαν κάμνομεν, καὶ εἰς μαρτιρίαν περισώτεραν βάλομεν τὴν βουλά μας. ἔδω ἐν Ῥόδο, αὐπγ' ἀπριλίω ιδ'.

Ex originalibus membr. et e registris tabularii Melitensis edidit Seb. Pauli: Codice diplomatico del sacro militare ordine Gerosolimitano, oggi di Malta. Lucca, 1737. 2. 419—430.

XXIV. 6990 (1485) mense aprili.

Sultanus Bajazet II, duci Venetiarum, Ioanni Mocenigo, tradit insulam Zacynthum.

Ἡμεῖς σουλτάν Παγιαζήτ χάν, θεοῦ χάριτι μέγιστος βασιλεὺς Ἀσίας, Ἑλλάδος καὶ τὸν ἐξῆς, πρὸς τὸν ὑψηλότατον, ἐνδοξότατον καὶ ἐκλαμπρότατον κῦρ Ἰωάννην Μοτζενίγον καὶ μέγαν δούκαν τῆς ἐκλαμπροτάτης αὐθεντείας τῶν Βενετίκων, τὸν ἄξιον καὶ πρέποντα καὶ τετιμημένον χαιρετισμὸν νὰ δέξηται ἢ ἐκλαμπρότης σου ἐκ τῆς αὐθεντείας μου. μετὰ δὲ ταῦτα νὰ ἐγνωρίσητε τὸ πῶς ἦλθεν εἰς τὴν Πόρταν μου ὁ ἐντιμώτατος καὶ ἐξηρημένος ἄρχων καὶ ἀποκρισιάρης τῆς αὐθεντείας σας, κῦρ Ἰωάννης ὁ Δαρεῖος, περὶ τὴν ὑπόθεσιν τῶν νησιῶν, τῆς Κεφαλληνίας καὶ τῆς Ζακύνθου, ὅπου εἴχαμεν γράφαι πρὸ καιροῦ πρὸς τὴν ὑψηλότητά σας μὲ τὸν σκλάβον τῆς αὐθεντείας μου τὸν τζαβούς Μαχμέτην, διὰ νὰ παραδοθοῦσι τὰ εἰρημένα νησιά πρὸς τὴν αὐθεντείαν, καθὼς τὰ εἴχαμεν καὶ ἀπὸ πρώτα· νῦν δὲ ὁ εἰμίος ἀποκρισιάρης τῆς ὑψηλότητός σου ἐζήτησε καὶ ἐσπούδασε

πολλά διὰ νὰ μηδὲν ἐπάρομεν τὰ αὐτὰ νησιά, ἀμὴ νὰ ἀπομείνωσιν εἰς τὰς χεῖρας τῆς ἐκλαμπρότητός σου· τὸ λοιπὸν οὕτως διεκρίναμεν δικαίως διὰ τὴν καθαρὰν ἀγάπην καὶ καλὴν φιλίαν, ὅπου ἔχομεν μετὰ τὴν ἐκλαμπρότητά σας, καὶ διὰ τὴν ἐγνωριμίαν τοῦ τιμίου ἀποκρισιάρχου σας· εἶπαμεν, ὅτι τὰ νησιὰ τῆς Κεφαλληνίας νὰ παραδοθῆ πρὸς τὴν αὐθεντείαν μου, ὡς καθὼς ἦτον καὶ πρῶτα, καὶ διὰ τὸ νησιὸν τῆς Ζακύνθου νὰ δίδῃ ἡ ἐκλαμπρότης σου κατέτους φλουρία βενέτικα πεντακόσια εἰς τὴν Πόρταν τῆς αὐθεντίας μου, καὶ τὸ νησιὸν τῆς Ζακύνθου, νὰ τὰ ἔχη ἡ ἐκλαμπρότης σας βέβαια καὶ ἀσάλευτα αἰωνίως ἀνεὺ λόγου τινός καὶ ὀχλήσεως. ἐπὶ ἔτους ,σϞϛγ'.

Aprographum in tabul. Veneto, Liber Commemorialium XVI. f. 174.
(Die 22. aprilis 1485.)

XXV. 1492, 19. septembris.

*Leonardus Benedicti Strozzi a republica Florentinorum mittitur consul
Constantinopolim.*

Ἐνδοξότατε αὐτοκράτορ, μέγιστε βασιλεῦ καὶ κύριε εὐεργετικώτατε πρὸς ἡμᾶς. πέμπομεν αὐτοῦ νῦν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς σῆς βασιλείας Λεόναρδον τὸν Βενεδίκτου τὸν Στρώκιον, εὐγενῆ πολίτην ἡμέτερον, ἵνα προστατῆ τῶν ἀνθρώπων τοῦ ἡμετέρου γένους τῶν ἐν τῇ εὐρυχωροτάτῃ ἀρχῇ τῆς σῆς βασιλείας ἐμπορευομένων, καθάπερ τὰ μέγιστα ἡμᾶς εὐεργετῶν αὐτὸς ἠθέλησας ἡμῖν ἐξεῖναι ποιεῖν. συνιστῶμέν σοι ὑπερβαλλόντως τουτοῦ τὸν ἡμέτερον πολίτην, κόνσουλον ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς βασιλείας σου τῶν Φλωρεντίνων, καὶ ἀξιοῦμεν, ὡς ὑποδεχόμενος καὶ διαφυλάττων αὐτὸν τὴν παλαιὰν πρὸς ἡμᾶς καὶ πρὸς τὴν ἡμετέραν πόλιν τῶν σῶν προγόνων καὶ τὴν σὴν εὐνοϊάν τε καὶ ἐπιείκειαν σώζοις τε καὶ διατηρεῖς. ἔρρωσο. ἐκ τοῦ ἡμετέρου παλατίου ἡμέρα ιθ' τοῦ σεπτεβρίου ,αυϛβ'.

Οἱ προστατάται τῆς ἐλευθερίας καὶ ὁ σημειοφόρος τῆς δικαιοσύνης τοῦ δήμου τῶν Φλωρεντίνων.

Τῷ ἐνδοξοτάτῳ αὐθέντῃ καὶ ὀψηλοτάτῳ κυρίῳ Παϊαζῆτ ἀτμάνφ, Κωνσταντινοπόλεως, πάσης Ἀσίας καὶ Ῥωμανίας βασιλεῖ, αὐτοκράτορι, κυρίῳ εὐεργετικωτάτῳ.

Aprographum in registris tabularii Florentini.

XXVI. 1493, 24. februarii.

*Petrus de Aubusson, magister ordinis Hospitalis S. Ioannis, incolis Charcas
veniam dat habitandi quasdam regiones insulae Rhodi.*

Φρά Πέτρος δά Ὁμπουσσῶν, θείας χάριτος τῆς ἀγίας ῥωμαϊκῆς ἐκκλησίας διάκωνος καρδινάλλιος καὶ λεγάτος καὶ τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Ὁσπηταλίου τῶν Ἱεροσωλόμενων μέγας μαῖστορ Ῥόδου. γνωστὸν εἰς πάσα ἕκαστον, ὅτι ὁ ἠγαπημένος ἡμῶν φρά Ἀλόιζος Σολτέρα, κουμεντοῦρις τῆς τόποσουρατον τῆς Καστελίας καὶ ἐμπαλῆς τοῦ νησιῦ ἀπὸ τὸ ἡμέτερον μέρος, ἀκούωντα τὴ πῶς οἱ Χαρκεῖται οἱ κάτωθεν γητραμμένοι παιθυμένσην, νὰ κατέρχωνται εἰς τὸ νησὴν τῆς Ῥόδου νὰ κατοικήσουσι, διὰ τοῦτο διὰ ταύτην τὴν ὑπόθεσιν ἐγένετον ὁ παρὸν σιασμός καὶ ὀρδινία διὰ τῶν ὑπογεγραμμένων καὶ ὀνομαζομένων Χαρκήτων· πρῶτος Μιχαὴλ Ποθητὸς μετὴν αὐτοῦ γυναῖκαν Ἄνναν τοῦ Γαβριὴλ μετὰ δύο παιδιά, θυλικὸν καὶ ἀρσενικόν. Μανόλης τοῦ Κῶστα Χαρτοφύλακα καὶ ἡ γυναῖκα τοῦ Ἀντονίνα τοῦ Κουζινοῦ μετὰ παιδιά δύο, θυλικὸν καὶ ἀρσενικόν. Κῶστας Γριγόρις μετὴν γυναῖκαν τοῦ Ἄνναν τοῦ Λίου μετὰ παιδιά δύο θυλικά. Κῶστας τοῦ Μονομάχου μετὴν γυναῖκαν τοῦ Ἄννην τῆς Στρατίγησας μετὰ τρία παιδιά, θυλικά δύο καὶ τὸ ἄλλον ἀρσενικόν. Ἰωάννης τοῦ Διάκου, ἡ γυναῖκα τοῦ Θεοφανῆ τοῦ Μονομάχου, μετὰ παιδιά δύο ἀρσενικά. Νικόλας Ἀσπρογενίς, ἡ γυναῖκα τοῦ Εἰρίνη τοῦ Ποθητοῦ, μετὰ παιδιά δύο, θυλικὸν καὶ ἀρσενικόν. Ἰωάννης Ἰωακῆμ, ἡ γυναῖκα τοῦ Βουριόνενα, μετὰ παιδιά τρία, τὰ δύο θυλικά, τὸ ἄλλο ἀρσενικόν. Μιχάλης τοῦ Σαιᾶ, ἡ γυναῖκα τοῦ Εἰρίνη τοῦ Γεωργίου, μετὰ δύο παιδιά ἀρσενικά. Χρυσούλλας τῆς Βουριόνενας, ἡ γυναῖκα τοῦ Δουκένα τοῦ Τζατζάλη, μετὰ παιδιά τρία, δύο θυλικά καὶ τὸ ἄλλον ἀρσενικόν. Μαρία τῆς Βουριόνενας τοῦ Κρητικοῦ χήρα μετὰ παιδιά δύο, θυλικὸν καὶ ἀρσενικόν. ἡ πια συμφωνία διαλαμβάνει κατὰ κάτωθεν· πρῶτον μὲν νὰ κτιστεῖ πύργος εἰς τὰς ἐξόδους τοῦ αἰδεσιμωτάτου ἀδθέντου καρδινάλλiou καὶ μεγάλου μαῖστορος· καὶ ἦν μὲν ὁ πύργος τῆς ἀγίας Μάρθας αὐτὸς ἔχει χρεια διὰ ἀνακτίσσην, οἱ λεγόμενοι κάτικοι Χαρκήται πάντες νὰ ἔνεν κρατούμενοι νὰ βοηθήσουσσην τὴν ἀνάκτσην, καθὼς ποιῶσσην οἱ ἐπίλοιποι τοῦ νησιῦ τῆς Ῥόδου. καὶ πάλιν οἱ τόποι τῆς θαλάσσης νὰ ἔνεν καλαβλεποίμενοι ἀπ' αὐτῶν] καὶ διὰ τὴν βλέψησσην αὐτῆν τῆς θαλάσσης ἔνεν σιασμένοι, καὶ ἔρχονται οἱ Χαρκεῖται οἱ λεγόμενοι Θε-

ρῶντα, καὶ ἔρχονται ἀπὸ τὴν Χάρκην εἰς τὸν αὐτὸν τόπον τῆς Ἀγίας
 Μάρθας, οὐδὲ ἔνευ ὑποτακτικοὶ εἰς τὸ πορισμοῦ κατὰ τὴν τάξιν τοῦ
 νησίου τῆς Ῥόδου, διὰ τοῦτο ἔνευ σιασμένοι τιμὰν ἢ [τοῦρ]κοπουλλέρις
 ἢ σινετονάρχος ἢ μπαλῆς τοῦ νησίου ἢ καστελλάνος ἢ πρώτιδες ἢ
 ἄλλοι εἰς τὸ ὄνομάν τος ἢ φραίρες ἢ σικουλλιέρις νὰ τοὺς ἔριση
 ἢ νὰ τοὺς στενέχει διὰ τὴν αὐτὴν βλέψησιν, παρ' οὗ ὁ αἰδεσιμώτατος
 καρδινάλλιος καὶ αὐθέντης Ῥόδου, τοῦ πίου νὰ ὀνομάση καὶ νὰ
 ὀρίση ἢ αἰδεσιμωτάτη του αὐθέντια. ἔτι δὲ νὰ ἔχωσιν οἱ λεγόμενοι
 Χαρκήτες χωράφια τὰ ὑπογεγραμμένα, διὰ νὰ σπέρνωσιν καὶ διὰ τὸ
 ζωντόβολόν τος, τὰ κάτωθεν ὀνομαζόμενα. πρῶτον ἀπὸ τὸ μέρος τῆς
 θαλάσσου ἕως τὸν ποταμὸν τὸν λεγόμενον Κριὸν καὶ ποταμὸν Ποτα-
 μὸν ἕως τὸν τόπον Λασπλάκωμαν καὶ ἀποκεῖ ἕως τὸν τόπον τοῦ
 Τουρκάλλη τὸ σπήλεον καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἕως τὸν τόπον τοῦ Φαλία νὰ
 ἔλθῃ ἕως τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου Ἰωάννου, καὶ αὐτοῦ ῥάλην ῥάλην
 ἕως τὸν Ἀνεμοκύζικον νὰ ἔλθῃ τὴν βρῆσιν τῆς Ὀρίας, καὶ ἀποκεῖ
 τρέφον τράφον ἕως τὸν τόπον τῆς Πλιαμάδιας νὰ ἔλθῃ ῥάλην ῥάλην
 ἕως τὸ Πρωτοσπήλεον, καὶ νὰ ἔρχεστε εἰς τὸν τόπον τοῦ Ἐπιβάτες εἰς
 τὸν τόπον τῆς Λεγατίας, καὶ ἔρχεστε εἰς τὸν τόπον τοῦ Μολινίβου ἕως
 τὸν τόπον τῆς Κρηθηρίας τὸ βουνήν καὶ ἀποκεῖ κοντὰ εἰς τὸν πο-
 ταμὸν τὸν Πλάτην εἰς τὸ Καμάριν. ἔτι οὗτοι οἱ Χαρκήται νὰ ἔνευ
 κρατούμενοι, ἵνα σπέρνωσιν σιτάρια, κρηφάρια, ὄσπρια καὶ ἄλλα, καὶ
 νὰ πλερεόνουσι μουστὴν τὸ τέταρτον. ἔτι δὲ νὰ ἔνευ κρατούμενοι εἰ
 αὐτοὶ νὰ δίδουσι εἰς τὸ ζωντόβολον τὸ μικρὸν, τόσον πρῶβια, ὅσον τὰ
 κατζικὰ, εἰς ἅπασα κεφαλὴν καρτζία δώδεκα τὸν χρόνον, καθὼς
 ἐσυνηθῆζει τοῦ νησίου τῆς Ῥόδου. ἔτι δὲ αὐτοὶ οἱ Χαρκήται νὰ πλε-
 ρεόνωσιν εἰς ἅπασα μελισσῆ τὸν χρόνον ἄσπρον ἐν τῆς Ῥόδου κατὰ
 τὴν τάξιν τοῦ νησίου. ἔτι δὲ οἱ λεγόμενοι Χαρκείται πάντες οἱ κάτικοι
 τῆς Ἀγίας Μάρθας νὰ ἔνευ ἐσκουσατοὶ ἀπὸ πάση παραγκαρίαν ἀπὸ τοῦ
 νῦ καὶ εἰς πάντωτε, καὶ ἀπὸ ἐύλην καὶ ἀπὸ τὸ ζωντόβολόν τος, πρῶβιον
 [καὶ κα]τζικόν, νὰ μηδὲν πλερούσουσιν κανέναν τερὴν ἢ βούτιρον ἢ
 καὶ διὰ τὴν μάδεχην ἢ ταγὴν. ἔτι δὲ πάντες κάτικοι Χαρκήται τῆς
 Ἀγίας Μάρθας νὰ ἔχωσιν δεουσίαν νὰ πανδρέβουσιν τὰ παιδία τος
 τὸ ὕμησον μετρικόν, ὀπόθεν τοὺς φανεῖ εἰς τοὺς τόπους τοῦ Ὀσπη-
 ταλλίου τῆς Ἀρλεζίου, καὶ τὸ ἕτερον ὕμησι εἰς τὸν αὐτὸν τόπον τῆς
 Ἀγίας Μάρθας. ἔτι δὲ αὐτοὶ οἱ λεγόμενοι Χαρκήται νὰ ἔνευ ἐσκου-

σάτοι ἢ μπαλές τοῦ νησιού τῆς Ῥόδου ἢ καστελλάνος ἢ φουκιάλλιος
 ἢ φρέρες Ὀσπηταλλίου νὰ μὲν τολμίσῃ νὰ πάρῃ ἀπὸ τὰ καλά
 τος χωρὶς τὸ θέλημάν τος, βούχα ἢ ζωὰ ἢ ἔρνηθες ἢ πουλλιά ἢ
 μυζήθρες. ἔτι δὲ κανὶς ἀπὸ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν, ἐποῦ νὰ γενήσιν πα-
 πάδες, νὰ μὲν ἔνεν κρατούμενοι νὰ πλερόσουσιν, παροῦ ὅτι ἔνεν
 συνεθισμένον εἰς τὴν Χαρκήν. ἔτι δὲ αὐτοὶ οἱ Χαρκήται νὰ ἔνεν κρα-
 τούμενοι νὰ παρουσιάζωσι τὸ σιτάριν κάτω εἰς τὸ παραγιάλλην εἰς τὸν
 τόπον ἐκεῖνον, ὅπου νὰ ἔρδινιάσθῃ παρὰ τοῦ αἰδεσιμωτάτου καρδι-
 ναλλίου καὶ ἀθέντου. ἔτι δὲ αὐτοὶ ἢ Χαρκήται τῆς Ἁγίας Μάρθας
 νὰ ἔνεν ἐσκουζάτοι τοῦ τούτου χρόνου εἰς ,αυλβ' ἀπὸ τὸν σεπτέμβριον
 καὶ τελειῶνε ὅλον αὐτοῦ κατὰ τὴν τάξιν τοῦ νησιού, καὶ ἀποκεῖ καὶ
 ἐμπρὸς νὰ δίδωσιν καὶ νὰ πλερεύνωσιν ἅπαντα τὰ ἄνω γεγραμμένα,
 ἀρχάζοντας εἰς ,αυλβ' ἀπὸ τὸν σεπτέμβριον. ἡμεῖς δὲ τὰς λεγομένας
 τάξεις ἀνεγνώσαμεν καὶ ἴδαμεν καὶ οἰκούσομεν, καὶ οἱ λεγόμενοι
 Χαρκήται μὲ ταύτας τὰς τάξεις ἦλθον ἐμπροσθεν ἡμῶν, διὰ νὰ τελιό-
 σωσιν. διὰ τοῦτο εἰς ἐκεῖνον, τὸ ἔχωμεν εἰς τὴν ἡμετέραν γνῶσιν,
 σπουδάζωμεν παῆστα εἰς νησὴν τῆς Ῥόδου καὶ τῶν ἐπιλείπων νησιῶν
 ἡμῶν τοῦ Ὀσπηταλλίου τοῦ λεγομένου εἰς τὴν ἀνατολήν, διὰ νὰ ἔχω-
 μεν ὑποτακτικοὺς καὶ κάτικους διὰ φύλαξιν καὶ βλέψησιν εἰς τὸ
 ὄνομα τῆς καθολικῆς ἡμῶν πίστεως καὶ δόξαν καὶ τιμὴν καὶ τοῦ
 λεγομένου Ὀσπηταλλίου, ὅπως ἀνέστησεν εἰς τὴν ἐπίβλεψιν τῶν κα-
 θολικῶν ἀνθρώπων, καὶ οἱ ἐπίλοιποι, βλέποντα τοῦτο, νὰ ἔχωσιν καλὸν
 θέλημα καὶ καρδίαν, νὰ ἔρχωντε νὰ κατικοῖσους εἰς τοὺς τόπους
 τοῦ λεγομένου Ὀσπητίου ἡμῶν. διὰ ταύτας τὰς αἰτίας ἵνα ἔχωσιν
 ἀγαθὸν καὶ καλὸν τέλος, ἐκτίστην καὶ ἐτελιώθῃν ὁ παρὼν λεγόμενος
 πύργος τῆς Ἁγίας Μάρθης καὶ τὰς γεγραμμένας τάξεις καὶ συμφω-
 νίες καὶ ἔρδινίες, οἵτινες εἰσὶν γεγραμμέναι, ὁμολογῶμεν καὶ στέργο-
 μεν καὶ βεβαιοῦμεν δι' ἡμῶν καὶ διὰ τοὺς ἐρχομένους μαῖστόρους
 τοῦ Ὀσπηταλλίου. οἱ πῖοι Χαρκήται ἐπερίλαβαν πύργον, τόπον καὶ
 χοράφια τὰ γεγραμμένα, καὶ ὄμωσαν, ἵνα κρατῶσιν καὶ φυλάττωσιν
 εἰς αἰῶνας τὰς ἄνω γεγραμμένας τάξεις δι' αὐτοὺς καὶ τὰ παιδιά τος
 καὶ παιδιά παιδιῶν εἰς αἰωνίαν μνήμην. καὶ ὀρίζομεν πάσα ἕκαστον
 τουρκοπουλιέρην, σινεσχάρκον, μπαλή, καστελλάνους, γραμματικῶν τοῦ
 νησιού, πρώτοιδες καὶ πάσα ἄλλον τόσον φρέριν, ὅσον σεκουλιέρην,
 νὰ μὲν τολμίσωσιν νὰ ἐναντιειθῶσιν τὸ παρὼν θέλημα εἰς τὰς

αὐτὰς γεγραμμένας τάξεις, παρ' οὐ νὰ τὰ φιλάττωσιν. ἐδόθη ἐν Ῥόδῳ ἐν τῷ ἡμετέρῳ παλατίῳ ἀπὸ Χριστοῦ γεννησεως, αὐτῆς φεβρουαρίου καὶ ὑπὸ τῆς ἡμετέρας μυλίβδου βούλλας.

Apographum extat in tabulario Melitensi. Liber Bullarum 76, f. 173.

Descripsit C. Hopf.

XXVII. 1499, martio mense.

Bajazet II. sultanus litteras dat ad ducem Venetiarum, Augustinum Borbadicum.

Σουλτάν Παγιαζήτ χάν, Θεοῦ χάριτι μέγιστος βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ ἀμφοτέρων τῶν ὑπερῶν, Ἀσίας τε καὶ Ἑβρώπης, καὶ τῶν ἐξῆς, εἰς τὸν ἐνδοξώτατον καὶ ἐκλαμπρώτατον καὶ ὑπέριμον δεῦκα τῆς ἐκλαμπροτάτης αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν, κύρον Αὐγουσθινοῦ Μπαρμπαδίκου, τὸν ἄξιον καὶ πρέποντα χερειτησιμόν μετὰ τῆς προσικούσης διαθέσεως, πέμπομεν τῇ ἐκλαμπρώτῃ σου κατὰ τὸ παρὸν τὸν ἄξιον καὶ πεπιστευμένον εὐγενῆ ἀποκρισιάριον σας, Ἀνδρέα Τζανκάνειν, ὅνπερ ἐστίλατε εἰς τὴν βασιλίαν μου μετὰ τῆς γραφῆς σας, ἀπὸ τὸν ὅπιον καὶ ἀπὸ τὴν ἐνοίαν τῆς γραφύσας ἐπλυρωφωρέθεμεν περὶ τῆς ἡγίας καὶ καλωκαγαθίας σας, ἀνάφερον δὲ καὶ περὶ τὴν καλὴν ἀγάπην, ἅπερ ἔχεται εἰς τὴν βασιλίαν μου, καὶ ἐχαρίμεν καὶ ἐφρανθίμεν τε, ἔτι δὲ ἀνέφερον καὶ περὶ τὴν ἀγάπην, ἣν ἔχωμεν διαμέσω μας, ὅτι να ἀνακαινωθῇ ἐν τῷ μέσῳ μας, ἀνάφερον δὲ καὶ ἄλλας τινὰς ὑπόθεσις, ὅσας αὐτὸν ἐπαραγγυλέτε, τὰς ὅπιας ἐκαταλάβαμεν ὅλλας καλῶς λιπὸν ἢ βασιλίαν μου τὴν ἀγάπην καὶ ὀρκούς, ὅπου ἔχωμεν μὲ τὴν ἐκλαμπρωτί σας διὰ μέσω μας, ἐναὶ βέβεα καὶ ἀπαρασαλέπτη, ὅσῳ της καὶ ἐκ μερὸς τῆς ἐκλαμπρώτησας φύλιτε τε καὶ τύρητε τὴν αὐτὴν ἀγαπὴν καὶ ὀρκούς μας, ἅει θέλει ἀξάνει καὶ στερεονη εἰς καλιον· τὸ ὅμιος ἐκ μερὸς τῆς βασιλίας μου τὴν ἀγαπὴν καὶ ὀρκούς μας βεβεα καὶ ἀλιθυνη να τὴν ἡξεύρετε. καὶ ὁ ἀποκρισιαριὸν σας τὴν ὑπερεσίαν αὐτοῦ καὶ τὸ χρέος καλῶς ἐτελιωσεν, καὶ ἀφ' ὑμῶν πρὸς αὐτὸν τὸ πρεπον ἐγύνετον, καὶ ὄρυσσας καὶ ἐστίλα αὐτὸν τοῦ να πλιρωφωρεσι τὴν ἐκλαμπρωτί σας περὶ τῶν ὑγιων μας καὶ περὶ τὴν καλὴν ἀγάπην μας, ἵνα ευφρανθῆται. ἔτι δὲ ἐπαραγγιλιμεν τὸν ἡρωθὲν ἀποκρισιάριον καὶ τινες ἰπλοῖτες, τὰς μελὶ αναφέρει ἐκ μερὸς

της βασιλειας μου, και δοτε των αναφύβωλον πιστιν. ἐδωθίσαν ἐν τῇ
αὐλι τῆς ἡμετερας σουλτανικῆς ἐξουσίας Κ ο σ τ α ν τ ι ν ο ὁ π ο λ ε υ ς
ἐν μήναι μαρτιοῦ ε' α υ λ θ'.

Orig. chart. tabularii Veneti cum signo imperatoris aureo et caeruleo.

XXVIII. (circa 1500) 4. novembris.

*Bajazet II. sultanus petit, ut Leonardus Lauredanus, dux Venetiarum, iubeat
reddi pecuniam Turcis quibusdam ereptam.*

Σουλταν Παγιαζητ, θεου χάρητι βασιλευς μεγιστος και αυτοκρατορ
ἀμφοτερον των ὑπέρων, Ασιας τε Ἐβροπης, και των εξης, προς τον ὀφι-
λοτάτον και ἐκλαμπροτάτον και ὑπερτιμον δουκα της ἐκλαμπροτάτης ἀβ-
θεντίας των Βενετιων, κύρω Λεοναρδον Λορδα, χαιρην. γνωστον ἐστο τι
σι ἐκλαμπροτητι, πὸς ἐμφανι οισ τὴν Πορτην της βασιλειας μου εἰς ρη-
ζης ὀνοματι Ταουτης, και ἀνεφερεν, πὸς ἐσοντας ἐδο ὁ ἀποκρισιαριον
σας, ὁ μισερ Ἄνδρεας Γριτης, ὁ ἡριμενος Ταουτης ρηζης ἐξεβην με την
τριπαριαν του απο τὴν πολιν, και ἤπιγεγενεν δια σιταρην εἰς το μερος
της Ἐγριπου, και ἤπιγεγονοντας ἀπαντισαν τον τοια κατεργα εδικα σας
εἰς το μερος της Σκιατος, και ἐβαλαν τον εἰς τὴν κατζαν, δια να τον
πιασουν με το καραβην του, και ἤδοντας ὁ ἡριμενος Ταουτης, ἐτι
ουδεν ὀπορι να ἐγλιτοσουν, ἐσεβην εἰς την βαρκαν, δια να φιγουν εἰς
την γιν, και ὀπιραν με αυτους και διω σακουλια σσπρων, και ἤχεν το
καθε εναν σακουλιον ἀπο ἡκοσιπεντε χιλιαδας ασπρα, το οπιον
φευγοντας ὁ Ταουτης με την βαρκαν ευγίκεν εἰς την γιν με τοὺς
συντροφους του, και ἐγλιτοσεν, και τα ασπρα με τα διω σακουλια
απομιναν εἰς τὴν βαρκαν· ληπον εσονσαν ἡ εδικι σας αποπισον, και ἤπι-
ραν ἐκηνα τα σακουλια τα διω με τα ασπρα, ληπον ἡστερον ἐγνωρι-
σαν, πὸς ἰνε ἀγαπιμενον, και ἐλαλισαν τους, και εδοσαν τους τὴν τρι-
παριαν τους, και το εναν σακουλιον με ἡκοσι ἐξι χιλιαδες ασπρα,
και το αλο σακουλιον με ἡκοσι πεντε χιλιαδες ασπρα ἐκρατισαν το, και
δεν τους το εδοσαν. δι εἰουτο να ὀρισης ἡ ἐκλαμπροτισου, να ἐβρουν
τους σοβρακομιτους, ὅπου ἐπιασαν εκηνιν την τριπαριαν, και να ὀρι-
σης, να στρεψουν και τα ἐπιλιπα ασπρα τες ἡκοσιπεντε χιλιαδες, και
να τες παραδοσετε του σκλαβου μου, του Μουσταφα, να τα φερι εἰς
τὴν Πορτην της βασιλειας μου, ὅς καθὸς πικουμεν και ἡμης προς τοὺς

εδίκουσας, επιδήν ἔταν ὑτον καὶ ὁ αποκριζιαριον τας ὁ μισερ Ἄνδρεας εδο, τον επαραγγιλαν περι ἔτουτην την ἠποθεσην, τήν ὑπιαν εγρικισαν. ληπον πιησεται, πλεα ο ἠριμενος Ταουτης να μὴν ἔλθι να λαλισι εις τήν βασιλιαν μου, κατα την αγαπην καὶ φιλιαν, ὅπου εχομεν δια μεσον μας, δια να ἀξάνι την καθεκαστην. ἐν Κοσταντινου πολει μηνι νοεβριω δ'.

Ex orig. chart. tabularii Vindobonensis descripsit E. Birk.

XXIX. (1501) 19. iulii.

Reipublica Florentinorum sultano Bajazet II. commendat Georgium Bartolum.

Τῷ μεγάλῳ αὐτοκράτορι τῆς ἀμφοτέρας ἡπειρου τῆ ἰουλίου ιθ' μηνός.

Μέγιστε αὐτοκράτωρ καὶ ὑψηλότατε αὐθέντα κτέ. θαυμάσαντες ἤδη ἐκ πολλοῦ καὶ τήν εἰς ἡμᾶς φιλανθρωπίαν σου καὶ εἰς ἅπαντας δικαιοσύνην, ἀμφοτέρας δὴ βασιλικὰς ἀρετὰς, ἠλπίσαμεν ῥαδίως οὐκ ἄλλην ἐν ἀμφοῖν ἔσεσθαι ἐν ταῖς τῶν ἡμετέρων πολιτῶν πράγμασι καὶ ἐμπορίαις. ἄγει παρ' ὑμῖν Γεώργιος ὁ Βάρτωλος καὶ ἐπιτροπεύει τήν νασίων ἡμετέρων πολιτῶν ἐμπορίαν, ἐν ἣ χρεωστήν καὶ ὑφειλέτην ἔσχε πολλῶν χρημάτων Ἄνδρέαν τινὰ Γρεττόν, ἄνδρα ἐνετόν, οὐπερ, ὡς ἐχθροῦ, πάντα κατέλαβεν καὶ ἐδήμευσεν ἢ ὑμετέρα ὑψηλότης, ἐπειπούσα, ὡς βούλοιο πᾶσιν τὰ σφέτερα ἀποδοῦναι, ὅστις καὶ γραφαῖς καὶ μάρτυρσιν ὑφείλεσθαι τι αὐτῷ δεῖξειεν ἐν τούτοις καὶ οὗτος ὁ Γεώργιός ἐστιν, καὶ ὡς ἠκούσαμεν, πάντα ἐποίησε τὰ εἰς τοῦτο καθήκοντα, μηδέπω δὲ ἀνέλαβεν τὸ ἑαυτοῦ, ὅτι ὑποψία τίς ἐστιν, μὴ εἶναι ἀληθές καὶ δίκαιον τοῦτο τὸ ὑφείλημα· ἡμεῖς δὲ, οὐπερ ἴδμεν τήν καλοκἀγαθίαν καὶ δικαίαν φύσιν [τῶν] ἡμετέρων πολιτῶν, οὕτως εἶναι πιστεύομεν, καὶ διὰ τοῦτο συνιστῶμεν ἐκείνην αὐτόν, καὶ ἰκετεύομεν, ὅταν καὶ γραφαῖς καὶ μάρτυσι ἀπ' αὐτοῦ δειχθῆι οὕτως εἶναι, ἀποδοῦσθαι αὐτῷ τὸ ἑαυτοῦ, ὥσπερ καὶ δίκαιον· εἴη γὰρ ἂν μὴ οὕτω ποιήσαντι ἄδικον καὶ εἰς τὸν θεὸν ἀσεβές, οὐ μακρὰν ἀφέστηκεν αἰεὶ ἢ ὑμετέρα ὑψηλότης, καὶ ἀνάξιον ἐκείνης τῆς εὐδοξίας, ἧπερ ἐπὶ δικαιοσύνη παρὰ πάντας ἀνθρώπους ἠξίωται καὶ δεδόμεσται, καὶ ἐπὶ τούτοις ἡμῖν ἔτι ἠδιστον καὶ ἐν μεγίστῃ χάριτι τιθέμενον. ἔρωστο.

Estat in registris tabularii Florentini.

XXX. (1502) 20. ianuarii.

Achmet Pascha litteras dat ad ducem Venetiarum.

Υψιλώτατατε, ἐκλαμπρότατε καὶ ὑπέριμε δοῦξ τῆς ἐκλαμπρο-
 ταιτης αὐθεντίας τῶν Βενετιῶν καὶ κατὰ θεὸν πάτερ. ἐξ εμοῦ τοῦ
 Ἄχματ πασια τοῦ Χερσεκ καὶ προτου βεζηρει του μεγαλοῦ αυθεν-
 τος τὸν ἀξιον καὶ πρεποντά χαιρετησῶν μετὰ της προσικούσης δια-
 θεσεος πύουρεν τι ἐκλαμπροτι σου καὶ τα ἐξῆς. γνωστὸν ἐστὴν τι σε
 ἐκλαμπρότι, τὸ ἐκπαλε απο τῶν γονεον μου ὑτὸν καθάρει φιλια ὡς-
 περ συγγενια ἐπαλιλῶν, ἐβρησκομενος δε κατα το παρῶν σ το υπερ-
 τίμαν, ὡπερ ἐβρισκομεν, ἡγούν πρότος βεζηρης τοῦ αὐθεντός μου, δέν
 με φενεται ἀξιῶν οὐδὲ πρεπῶν ὡς το να ἡβρίσκο στεμαχισομενει με
 τῶν μέγαν αὐθεντην, καὶ να πιαζεστεν το καθεκαστην, ὅπιον την
 δονάμην καὶ ἐμπορεστην τοῦ αὐθεντως μου. γνωστὸν ἐστο τη ἐκλαμ-
 προτι σας, δι αυτα ἐφανήν καλόν, καὶ ἐσουντιχα ἔδο μετα τοῦ μισερ
 Ἄνδρεα Γριτι, ὅστης ὡσὴν φίλος μεν ακριβος παρα τας αρχας καὶ
 πρακτικος καὶ ἡδιμων, με τοῦ ὅπιόν ἐσουντιχα σ την ὑποθεσὴν τουτην
 τουτου χρια. ἐρχεται δὲ αὐτου, καὶ τα, ὡπερ θέλι ἀναφερειν σ την
 ἐκλαμπροτι σας, δοτε τῶν δε πιστήν σ τα παντα, ης ὅ τι θελι ἀναφερει,
 ὅτι ὡς την λογει ἐδικην μου ὕδιῶ, καὶ εἰς τὰ θελει ἀναφερειν, πισεται
 σπουδεις ὡπερ το ἀναπαύτατε, ὡς το να εχομεν απιλογον με σπουδὴν
 μετα τοῦ αὐτου μισερ Ἄνδρεα, δια να σεβο σ το μεσον, να δεηθο τον
 αὐθέντα μου, μι πος καὶ τις τῶν καιρον τῶν ἐδικόν μου δινιθο να
 πισει ὕρεινήν, διὰ να βαλω εἰς τύπον το πατροπαραδοτον χρεος ὡς το
 να λιψεται απο πολους πιασμοος· δι αυτον ἀναφερνει, ὅτι το μελι να
 γενει, να ενε σύντομον, πρην φτασην ὁ αὐθέντης μου, καὶ σαλεψε απο
 τον θρονον του, δι οὔ μετα το σαλευμα ὕθελεν πεσὴν δυσκολια, καὶ ὁ
 θεός γινουσκην την διαθεσην, ποῦ ἔχω σ τὴν ἐκλαμπροτην σας, ὅπια δεν
 κρενι να ἐναὶ ὀλιγοτερην ἀπο υτι υτον τῶν γονεον μου. ἐν Κο-
 σταντινου πόλει μηνι ιανουαριου κ'.

Orig. chart. tabularii Veneti.

XXXI. (1502) 24. martii.

Achmet Pascha litteras dat ad Andream Grittium.

Ἄχματ πασιας, πρῶτος βεζηρης τοῦ ἐκλαμπροτατου μεγαλοῦ
 αὐθεντός, πρὸς τὸν εὐγενέστατον καὶ ἐντιμώτατον καὶ ἰατὰ θεὸν
 ἀδελφόν μι, μισερ Ἀνδρεα Γριτει, χερτήν. τῶν ἀξιῶν καὶ πρέποντα χαι-
 ρητισμον μετα της προσηκουσης διαθεσεος πεμπομεν τι εὐγενιαν σου.
 γινουκε δὲ κατὰ το παρῶν, πὸς εἰς τοὺς κοπούς καὶ πηρασμοὺς, ὅπου
 ἐλάβαμεν ἢ δῖω μας εἰς τουτήν τὴν ἡποθεσην τὴν εὐλογιμένην, τὸ τέ-
 λος ἦλθεν καὶ ἀποκαταντισεν εἰς τὸ μῶδον, ὅπου τὴν θέλης ἐγρικύσει
 ἀπὸ τὰ καπίτουλα, ὅπου στέλομεν αὐτοῦ μὲ τὸν σκλάβον τοῦ αὐθεν-
 τός μας, τὸ ὅπιον ὁ θεὸς ἤξευρι, τί κοπούς καὶ ἀγανακτίσεις ἐλαβα
 εἰς τουτήν τὴν ἡποθεσὴν, ὅπιες δὲν ἤμπορο νὰ σε τες γράφο, ἀμὶ
 ἀπὸ τὸν σεγρετάριον σας, τὸ μισερ Ζαχαρία, θέλης πληροφορέθι παν
 πρᾶμα, ἐπιδὴν καὶ αὐτὸς τοσὸν ἐπιρακτιν καὶ τοσοὺς πολεμους ὑπι-
 ρεν, ὅτι δὲν ὕπορο να σε το γραφο, πλὴν ἔκαμεν ὅλον ἐκνον, ὅπου
 ἤμπόριε ὡς καλὸς δοῦλος τῆς αὐθεντίας, καὶ ἀπὸ αὐτὸν δὲν ἀπομη-
 γεν τοσον εἰς ἑμας, ὅσαν καὶ μεσα ἐς τὸν αὐθέντα. ληπὸν ὑποθέσεις
 ἀποκαταντισαν εἰς τὸ τέλος, ὅπου τες θέλης ἐγρικύσει ἀπὸ τὰ καπί-
 τουλα, ἐγὼ δὲ καὶ ἐπίησα ὅλον ἐκνον, ὅπου ἐδινόμην, καὶ ἀπὸ μένα
 δὲν απομινεν ἢ διαφορες, ὅπου ἐπεσαν εἰς τὸ μέσον, καὶ δὲν ἵναι
 μεγαλες, ὅπου νὰ μὴν ἔχουν βεμεδίων. ληπὸν ἢ αὐθεντία ἐναι φρονι-
 μει, καὶ ἂς πιήσει ὅλον ἐκνον, ὅπου θελι ἢ γνώσι καὶ ἢ φρονησις, καὶ
 ἂς ἀπιλογισι, ὡς καθως πρεπι. ἄλον δε σε ἀξιούνημε, ὅτι να βαλῆς,
 να μας καμοῦν καμούχαδες μαυροὺς με χρισαφήν, ὡς καθως τους
 σιρνομεν εδο δια τολαμαδες· τὸ ὄμιος και ατλασια σκούρα γερτανέα,
 με χρισαφήν, καὶ αὐτὰ διὰ τολαμάδες. στέλομέν σε καὶ ἡμῆς διὰ μι-
 κρὴν ἐνθιμισὴν σαμοῦρια ταβλες τεσερές καὶ ἀπο κιλίες βύσσου ταβλες
 τεσαρες καὶ τζαμελοτα μαυρα κοματια ἐξι καλὰ καὶ χάλσια τρία μο-
 γαλα φουνα, περσικὸν καματον. οὐχὶ ἄλον, μόνον να ἦσε καλα πάντο-
 τες. ἐν Κοσταντηνου πόλι μινὶ μαρτίου κ δ'.

Orig. chart. tabularii Veneti.

XXXII. 1502, 5. iulii.

Achmet Pascha litteras dat ad Andream Grittium.

Ἐξ ἡμοῦ Ἀχματ πάσια καὶ βεζήρει τοῦ ἐκλαμπροτάτου ἀδθεν-
 τὸς πρὸς τὸν εὐγενι καὶ ὀγαπιμένον μου ἀδελφὸν μισέρ Ἀνδρέα Γρήτι
 τὸν ἀξιὸν καὶ πρεπόντα χαιρετισμὸν πέμπομεν τὴν εὐγενίαν σου. γι-
 νοσκε, πὸς ἦλθεν ὁ παρὸν Νίκολος ὁ ἀνθρωποσοῦ εἰς τεις δυὼ τοῦ
 νὸν μηνος, καὶ με αὐτὸν ἐλάβαμεν τὴν γραφὴν σου, ποῦ ὅτον τρα-
 μένι εἰς τας κθ' τοῦ μαῖου, ὅπιαν ἴδομεν μετα χαρᾶς, καὶ ἀπο αὐ-
 τισοῦ τῆς γραφῆς ἐκαταλάβαμεν τὰ πάντα, καὶ πὸς με τὴν βουλήν
 τῆς ἀδθεντίας με ἀπιλογίθης, διότι τὴν γραφὴν, ὅποῦ σοῦ ἐπροσετί-
 λαμεν, ἐδιξες στον την, καὶ εὐχαρίστισαν, ὅπιον καὶ ἡμης τὰ ὅμια
 εὐχαριστιθιμεν, καὶ νὰ ἐγνωρίζετε, πὸς ἡ παλαια ἀγαπι καὶ χρέος καὶ
 διάθεσις, ἣν ἔχω ἀπὸ τοὺς γονέους μου, ἡφερεν ὁ θεὸς με σηνδρο-
 μὴν μου ἐγίρυσα καὶ ἡφερα τὴν ὑποθεσην εἰς ἀγαθον, ὅπιὸν πρέπει
 καὶ ἡ ἀδθεντια να ἐγνωρίσει, ὅσην βοήθια καὶ σηνδρομὴν ἐπίησα
 καὶ νὰ τὸ εὐχαριστῶ, ὅμος με τὴν ἀλιν μου τὴν προτὴν γραφὴν σὲ
 ἐπιλογίθικα, πὸς ἐναὶ ἀδυνατον διὰ μέσου τοῦ ρίγος τῆς Οὐγκρίας
 νὰ γένη ἀγάπην, τὴν λέγο σε, πὸς ἐπέσα ἡς τα ποδαρια τοῦ ἀδθεν-
 τὸς μου, καὶ με πολὶ δεήσει καὶ παρεκαλεσην ἐστρεξεν καὶ ἐσηνκα-
 τεβην, να ἐλθῃ ὁ ἀποκρισιάριον σας, καὶ να ἐλθι και τον Οὐκρον, δια
 να τελιώθι ἡ δουλία, ὅπιον το να σοσι ἡ γραφι σας, τοῦτον ἡστέρει
 εὐρεθὴν ἐδὸ καὶ γραφὴν τοῦ ρίγος τῆς Οὐγκρίας γιρέβοντας ὀρκομάτι-
 κον, να στιλεὶ ἀποκρισιαριον του, ὅπιο ἐδοκαμέν του ἀδλιαν, διὰ να στιλε
 ἀποκρισιαριον του, δι' αὐτὸν στιλεται και ἐσης τοὺς ἐδικούσας τῆς
 θαλάσου, δια να ἐβρεθοῦν ὁμοῦ εδο, να τιλιωθὴ ἡ δουλια, δι ου ὅλες
 τες δυσκολιες καὶ τὰ ζητιματα, ὅσα ἡξευρης, ὅλα ἐδιόρθουσα τα. δι'
 αὐτου πρεπι, ὅτι συντομοτερον να φανι ὁ ἀποκρισιαριον σας, δι' οὐ
 εἰς τετιων ὀφελιαν δουλίων δεν πρεπι να γενιται μακρὸς, δι' ου την
 δουλιαν σας κατὰ τὴν ὀρεξην σας ἐδιόρθουσά την, και λόγος ουται
 δυσκολια καμιαν δεν ἀπομινεν περι τουτου. καὶ οὗτος ἄς ἴστεν πλι-
 ροφορεμένι. Ἐν Κοσταντινου πόλι εν μινι ἰουλιου ε'
 α ρ β'.

Orig. chart. tabularii Veneti.

XXXIII. 1502, 5. iulii.

Achmet Pascha litteras dat ad Andream Grittium.

Εὐγενι καὶ τετιμημένε ἀκρι ἀδελφε, μισερ Ανδρεα Κριτι. των ἀξίων καὶ πρεπόντα χαιρετησμον πεμπομεν της εὐγενείαν σου. γινοσκε δε, πως απο του ἀνθρώπου σου, του Νικολάου, ἐμαθαμεν περι την ἡγίαν σου καὶ ἐφρανθίμεν ὅμιος καὶ περι της αυξισεος καὶ τιμης, ἡσην ἐλαβες, ὅπιον ὁ θεος να σε αὐξουσει εἰς πλεοτερην τιμητην καὶ αὐξίαν, διὰ να το ακουτομεν καὶ ἡμης να φρενομεθαν, δι' οὐ, σαν το γινουσκε ὁ θεος, απο ψιχισ μας σε ποθοῦμεν καὶ αγαποῦμεν, ὅπιον ας ισαι βεβεος, ὅτι συνδρομητην καὶ βοηθια εγυγεν ης τουτην τήν υποθέσυν τι[ς] αὐθεντίας. πρεπι, να το ἡξευροῦν καὶ να το εγνωρίζουν απο εσένα, δι οὐ ληποντα σου κανενα τιποτε δεν ἔδιορθονετων, ὅπιον ἡσε ἡ ετια πολοῦ ἀγαθοῦ εἰς τήν ὑποθεσην της διορθοσεος, καὶ βεβεονο σε, πως με την αλην μας γραφην, που σε ἐγραφα, δὲν σε λεγο εἰς πλατος, δι' ου ἡξευρο, πως ἐκυνι θελης την διεξυν της αὐθεντίας, πλην σ τουτην, που σε γραφο χωριστα, λεγο σε, πως εἰς τα ζητιματα, ὅποῦ ἡξευρης, ἡγοῦν εἰς τα καστρη του Μορεος τὰ ἐγυρεβεν ὁ μεγας αὐθεντις. ηχα τοσα, να δεηθο καὶ να πισι, ὅτι ἐπιησα καὶ επαρατιθηνητα, καὶ ουτος ας ισαι βεβας ὅμιος καὶ εἰς το ζητιμαν, ὅποῦ ἐζιτισεται. διὰ τους Οὐνκρους, καὶ αυτα εσηγκατεβην να σιλουν καὶ αυτα αποκρισιαριον τους, ὅς καθος γραφο εἰς την αλην μου γραφήν, καὶ ὅσαν ελθεται, θελι ἡστε ἡ δουλια τελιομενη, ὅσαν θέλετε. ὅπεου ης ὅσα σε γραφο, πισαι, να τα βαστας ἡποκιμενα καὶ βεβεα, δι ου διπλαδα καμιαν ης το μεσον δε ενε ουτε δευτερος λογος. δι' αυτα λεγοσαι, ὅτι παραυτα που να ἡδης την γραφην μου, με πασαν σπουδην ἐξορθοσεται αποκρισιάριον σας, καὶ σιλετε τον, δια να τελιοσι την υποθεσην, καὶ καμε να βεβεσης αυτου την αὐθεντιαν ης, ὅσον σιδρομητην καὶ βοηθια ἐποιησα ης τουτην την υποθεσιν, δια να γνωρισουν την παλεα αγαπην, την ἡχα καὶ εχω εἰς αὐτήν. αλον οὐχει. καὶ ὁ θεος να σε βοηθι. Ἐν Κοσταντινου πόλι ἐν μηνι ἰουλιου ε' αφβ'.

Orig. chart. tabularii Veneti.

XXXIV. (1502) 29. octobris.

Bajazet II. sultanus petit a Leonardo Lauredano, ut reddi iubeat musulmanos servos factos.

Σουλταν Παγιάζη, θεου χαρητι βασιλευς μεγιστος και αυτοκρατωρ ἀμφοτερων των ὑπῦρων, Ἀσίας ται Ἑβροπης, και των ἐξης, εἰς τον ὑψηλοτατον και ἐκλαμπροτατον και ὑπερτιμον δουκα της ἐκλαμπροτατης αὐθεντίας τον Βενετιων, κυρο Λεοναρδον Λορδαν, χαιρην. γνωστον ἐστο τι ἐκλαμπροτι σου, πὸς στελομεν τον παρον σκλαβων μας τον Μουσταφα δια την ὑποθεσην των μουσουλμανων, ὅπου ἐπαρθισαν ἐκ την Ἀγίαν Μαυραν, ληπον ἐσοντας αὐτου, να ὀρισει ἡ ἐκλαμπροτισου, να ἐκσετασουν εἰς ὅλους τους τοπους και καστρια, ὅθεν ἐβρεθουν πεδια, γινεκες, ἄνδρες, μικρους, μεγαλους, να τους παραδουσει το παροντος σκλαβου μου, να τους φερι εἰς την βασιλιαν μου, ἐπιδη στελομεν σας και το καταστιχον την ἡ ποσοτιτα, ὅπου ἐπομηγαν αὐτου σκλαβι, απο μικρου ται και μεγαλους δι ἐτουτο πρεπει κατα τήν συμφονιαν και καπιτουλα, ὅπου εχομεν δια μεσον μας, ὅτι να καμετε ἐξεταξην κατα ἀκριβιας, να ἐβρεθουν ὅλα τα σκλαβια, ὅσα ἴγαι ἴς το καταστιχον, ὅπου σε στελομεν, να ελεφτιροθουν, και ἡ ἐξεταξης να γενι εἰς ὅλους τους τοπους εἰς ἐκηνους, ὅπου τα ἴχαν και ἐμάθαν, πως γενηται ἡ αγαπι, και επουλισαν τα, και ἐκηνους πρέπει να ὀριζεται, να τα ἐβρουν, ὅθεν τα επουλεσαν, δια να ευγουν τα σκανδαλα εκ το μεσο μας, ὡς καθος πιουμεν και ἴμης προς τους ἐδικουσας, ἐπιδι ενε χρια, να ευρεθουν ὅλι, ὅσι απομηγαν αὐτου σκλαβι, κατα την συμφονιαν μας, και περι ετουτου πλσα αφορμ[η] να μην εχομεν να σας γραφομεν, δια να αὐξανι και ἡ αγαπι μας την καθεκαστην. ἐν Κ ο σ τ α ν τ ι ν ο υ π ο λ ε ι μ η ν ι ο κ τ ο β ρ ι ο υ κ θ'.

Ex orig. chart. tabularii Vindobonensis descripsit E. Birk.

XXXV. 1502, 14. decembris.

Bajazet II. sultanus et dux Venetiarum constituunt conditiones pacis.

Σουλταν Παγιάζη χαν, θεου χαρητι βασιλευς μεγιστης και αυτοκράτορ ἀμφοτέρων των γηγηρων, Ἀσίας ται και Ἑβρωπης, και των ἐξης, ὡς των ὑψηλοτατων και ἐκλαμπροτατων και ὑπερτημων τουζηων

της εκλαμπρωτατης αυθεντας των Βενετων χαιρην· ος εστουτων των καιρων απε της Βενετας των αυθεντων ος την μεγαλη μου Πωρτα ηρθεν αποκλησηαρης, και ως ετυρεφας, ηνα γενη ης τη μεση αγαπη, και εγω την αγαπην εστερξα την απανου ης αυτην, ωτη της Αγης Μυρας το καστρων με των λαων, ωπου εχη, και με το νησην του και με τους ανθρωπους του και με των καστρου ωλες τας λουμπαρδες μηκρες και μεγαλες και με τα σκαιπετα και με τα αλα πραγματα του, ητοι και αν ενε, ωλα να τα δωσουσην, και ω τοπος, ωπου επαρτη απο του Τζηρνου των ητοιων απ' εκήνων των καιρων, ωπου των επηρα εγω, ητη και αν ηχαιν, και ωρηζεν, εκη θελη να το ηχαιν απο πρωτα, ονα το ηχασην δυστη οστερα η αυθεντες της Βενετιας, ωλα να τα δωσουσην· ωμος απε την Πόρτα μου τήν μεγαλι ενας εμπηστεμενωσ ανθρωπος και απε των αυθεντων της Βενετας παλε ενας καλωσ ανθρωπος να παγουσην απανου ης εκηνουσ τους τωπους, και μετα καθαρη και φανερα σηνορα των να χορηστουν και να δωθουν χωρης λογων και ωχλησην, και ν' ακουτη η ωχληση απε την μεση, και με των αποκλησοιαρη της Βενετας εδου σ την Πορτα μου την υψηλοτατην, ωνταν εξαμναμεν λωγων δηα την αγαπην, και υβγασην της Αναπολης ανθρωπη, και επηρασην απε των Μορεαν σου πάσηδες και αλους τημαρατηδες, σηπαχηδες απ εκεινους, ωσι και αν ενε κρατημενη, ωλους να τους δωσουσην με η τη εχουσην, και μην τω ν' απομηνι ενα τηποτες, και εγω πάλε ος των καιρων, ωπου υτων εδο ω αποκλησηαρις, η τη αν επαρτην απε τα караβηα, και υ της επηραστην ης τους γηαλους, ωπη η ευρεθουν, να τους δωσο. και το νησην της Ζακητας, ωπου εδηδασην δηα τ' εκηνον πασαν χρωνων πεντακωστη φλορηα, παλε πασα χρωνω να δηδουσην δια τ' εκηνο πεντακωστη φλορηα σοστα. και δηα της Αναπολης και της Μονοβασηας τα σηνωρα να ελθη απ εκεινους καλωσ ανθρωπως, και να παγη παλε απε την μεγαλη μου Πορτα εμπηστεμενωσ ανθρωπος, και να υδουσην της Αναπολης και της Μονοβασηας τα σηνορα, και να φανεροθην πασα ενε ης των τοπον του, και εγω παλε εκηνων την αγαπην να την στερξω, και ωμνο με μεγαλους ωρκους, ωτι μα των θεον, ωπου επλασεν των ουρανων και την η γην, ωτη με τον τουζη της Βενετας και με τους αλους τους αυθεντες και με τ εκηνον τους ανθρωπους και εκηνον τους τωπους. ανθρωπους και με τα καστρηα τον και με τους πηργους των

και μετ' εκηνων ανθρωπους με ωλους, ωπου σηκονουσην του αγηωυ
 Μαρκου των φλαμπολων, και με ωλους τους τωπους των, θαλασαν
 και στερηαν, με τους τοπους και με τα χωρηαν, ωπου εχουσην ετου-
 των των καιρων ης τα χερηα των, και ωπητους τοπους θελουν παρη
 απε τορα και υστερα απε τους χρηστηανους, ωπου να μην ηνε ης τω
 σηνορω μου, και να μην με διδι χαραιζη. και με της Ναξηας το νη-
 σην και με τα αλα νησηα, ωπου ενε προς εκινης, να ενε ης την μεση
 μας φηληαν και αγαπη. και απε τους σαντζακπεηδες μου, ωπου ενε
 υς τους τοπους μου, και απε τους σουπασηδες μου και απε τους τη-
 μαρατιδες μου και απε ωλους τους σκλαβους και δουλους μου ουδε
 κανης τους τοπους των και τα καστρα των και τους πηργους των και
 τους ανθρωπους των κανης να μην βλαφι ουδε ζημνη, ως και αν
 βλαφη κανης απε τους ανθρωπους μου εκηνον τους τοπους η τα κα-
 στρηα υ τους πηργους των υ τους ανθρωπους των, εκηνην την ζημνηαν
 και την βλαβην να την βαλο ης των τοπον της, και εκηνοος, ωπου
 εβλαψασην, να τους πεδεφο, σαν πρεπη. και εκηνη παλε ειζη να το
 παρουν απανου των, ωτη τους τοπους μου και τα καστρα μου και
 τους πηργους μου και τους ανθρωπους μου απ εκηνον των αυθεντων
 και απε των αρχωντων και απε τους ανθρωπους των ουδε τηγαν κα-
 κων και ζημνηαν να μην πησουσην, και αν κακων η ζημνηαν πη-
 σουσην, εκηνων το κακων και την ζημνηαν να τα βαλουσην ης των
 τωπων του, και εκηνοος, ωπου θελουν πηση του κακων, να τους πε-
 δεφουσην, σαν πρεπη. και εκηνων τον αυθεντον υπραματευταδες και
 υ ανθρωπη των και ωλη, ωπου ταξηδευγουσην, ωπου να ενε ης τω ω-
 νομα της Βενετιας ης τους εδηκους μου τοπους απο στερηαν και
 θαλασαν με το κατεργων η με μεγαλων караβην η με μηκρα κα-
 ραβηα ης την Πόλοι και υς των Γαλαταν και υς την Τραπεζωντα και
 υς των Καφαν και υς αλους τωπους εδηκους μου παντα ωντα θελουσην
 απο μεσα και απο ωξο του λεμου της Καληπολης να πασην και να
 ελθουσην. και απε τους τωπους τους εδηκους μου ωπηα караβηα
 μου υ κατεργα μου η αρματεζμου θελη των ππραματευταδων μου να
 ενε θελη εδηκα μου νανε ανερευθουσην ης την θαλασαν με τα κα-
 τεργα της Βενετιας, να εχουν υς με των αλων φηληαν και αγαπην,
 και να μην πησουν υς των αλων κακων και ζημνηαν και παλε εκη-
 νων τα καραβηα και τα κατεργα και υ αρμαδες των αν ευρεθουσην

ης την θάλαζαν με τα καραβηα μου η με τα καραβηα των πραιματε-
 ταδων μου και ανθρωπον μου, να περασουν και να πασην με φηληαν
 και αγαπην, και να μην πησουν ζημνηαν και κακων και ωντα ελ-
 θουσην εκηνες τας μερτες απο αλους τοπους κλεπτικαις και κρου-
 σαρηκαις μπαρτζες η κατερτα υ αλα καραβηα, η βενετηανη να μην
 τα αφηνου-ν-α εμπενουν ης τα νησηαν των η υς τα λημονογωνες, και
 αν εμπουσην, να μην τα αφηνουσην να στεκουντε, και ουδε να τους
 δοσουσην εναν τηποτες δηα θρωφη και ζωης, και αν ημπορεσουν, να
 τα πιασουν, να τα πησουν, και να τα πησουσην τα μεγαλα κακα,
 και αν δεν ημπορεσουν να τα πησασουν, ωσων ημπορεσουν να τα
 δηωξουν, και να μην τα αφηνουν εκη ετζη και εγω ης τα νησηα μου
 και ης τας λημογωνες μου ωπηα κακα και κρουσαρηκα κατερτα υ
 μπαρτζες υ φουστες η αλα καραβηα ελθουσην, να μην αφηνο να εμπ-
 πενουσην η να στεκουσην, και να μην τους δωσω δηα ζωης εναν τη-
 ποτε, και αν ημπορεθη να πηαστων, να τα πηασωμεν, και να τα
 πιασωμεν του κωσμου τα κακα, και αν δεν ημπορεθη να πηαστουν,
 ωσων ημπορεθη, να τα δηωχνωμεν, και να μην τα αφηνωμεν εκη.
 και απε την Βενετηαν κανης αν ελθι υς τους τωπους μου και αυθεν-
 τηες μου, και με κατην αν πιση πραιματηαν, και περι να δοση τα
 ασπρα του, αν πιση πονηρηαν, και φηγη και παγενη, αν ευρεθη εκη-
 νος ω ανθρωπος εκη, και ελθη εκη, κανης με των ωρησμον μου, και
 γηρεφη το πραιμα του, να το ωρησουσην, και να το παραδωσουσην
 τον νηκοκτηρη του. και απε τους εδηκους μου τωπους και αυθεντηες
 κανης αν μπαγη υς την Βενετηαν, και με κατην αν πισι πραιματηαν,
 και περη να δωση ωλα του τα σταμενα, αν πηση πονηρηα, και φηγη
 απ εκη, και φανερωθη, προς εφηγεν, και ηλθεν εδο, και εγω να ωρησο,
 να δοση εκηνου το πραιμα του. και υς τους τωπους μου και αυθεντιες
 μου αν δανηστη κανης, η κατι κακων πιση, και φηγη απ εδω, δηα
 τ'εκηνων κανης αυτεστως να μην πηαστη. και των αυθεντων της Βε-
 νετηας δηα τα ετωλωγως να μην ελθη, υ μοι αν παγη και σταθη
 ης τους τοπους των και αυθεντηες των και εγω παλε ετζη να πησο.
 και ω μπαηλωσ αν θελη με την φαμεληα του, να ερχετε υς την Πολη,
 και κωντα εναν χρωνων να στεκαите, και περη να σοση χρωνος, παλε
 να παγενη και αν θελη χωρης την φαμεληα του, να ελθη, και να
 μην ενε απε τους μεγαλους αυθεντες τοις Βενετηας, και υ τη πραιμα

μεληση, να τω υδη, και περη να συση χρωνως, εκηνως να παγενη,
 και υς εκηνου των τωπων αλωσ σαν εκηνων να ελθη. και απε την
 Βενετηαν σκλαβως αν φηγη, και υς τους τωπους μου ελθη, αν γενη
 μουσουλμάνως, ωνταν ελθη εκηνως, οπου των ηχαι, να δωθη δηα τ'ε-
 κηνον χηληα ασπρα· και αν δεν ελθη εκηνως, οπου των ηχεν, και
 στηλη πιτροπον του, εκηνα τα χηληα ασπρα των πητροπον του να
 δωθουν· και αν ευρεθη απανου εις την χρηστιανοσην του, να δωθη ω
 σκλαβως ειζι, σαν ενε· ειζη παλε απ εμας αν φηγη σκλαβως, και πα-
 γη πρως εκηνους, και εκηνη παλε ειζη να πησουσην. και της Βενε-
 τηας τα караβια υς τους τωπους μου ωνταν ερχουντε, και ευγη ανεμος,
 και τζακηση, ως η ανθρωπι εγλητοσουσην, να ενε ελευθερη, και αν
 γλητοση απε τα πραματα των, να δωθη πασα πραμα εκηνων, οπου
 το ηχεν· και απε τους τοπους μου πρως εκηνη την μερηαν караβην
 αν παγη, και τζακηση το ανεμωσ, ωση ανθρωπη εγλητοσουσην, να
 μην τους βλαφουσην ουδε πηραξουν· και αν εγλητωσουν τα πραματα
 των, ωλα να της του δωσουσην χωρης λογων και ωχλησην· και απε
 τους τωπους μου και αυθεντηες μου, απο ωπηγων τωπον κατεργα
 και φουστες και αλα караβια δηαβουν υς την θαλασαν, και δεν ενε
 καπιτανης μου μετ εκηνα ανταμα, εκηνών τον караβηων η караβο-
 κηρη να δηδουσην καλους δηνατους ενκηταδες, δηα να μη πησουσην
 ης της Βενετηας των τωπον κακων και ζημνηαν. και αν παση κρηφα
 περη, να δωσουσην ενκηταδες, θελουν υστε φτεσμενη, και θελω
 τους πηση, οι τη ενε δηκεων, να γενη απανου των, και αν
 δωσουν ενκηταδες, και υστερα πισουσην κακων και ζημνηαν, οι
 τη κακων και ζημνηαν πησουσην η ενκηταδες των, να το δωσου-
 σην· και απε της Βενετηας της μερηας παλε ειζη· ωντα ευγουν
 τα караβια των ης την θαλασαν, και δεν ενε ω καπητανης της Βε-
 νετηας ανταμα αφωντης υ караβωκτηρις του, δωσουσην εκη δυνατους
 ενκηταδες, αν υς τους τωπους μου και υς τας αυθεντηες μου πησου-
 σην κακων και ζημνηες, εκηνων το κακων και την ζημνηαν υ ενκη-
 ταδες των να τα δηδουσην. και αν παση χωρης ενκηταδες, να ενε
 φτεστιδες, και να τους πεδεψουν υ αυθεντες με μεγαλην πεδεψην,
 σαν τους κρηπη και χρηζη, και απε τους τωπους μου και αυθεντες
 μου αν ενας χαρατζομενωσ η ενας αμαλδαρης φηγη πρως τωπους
 της Βενετηας, υ ης την Αναπολη η υς αλα καστρα και νησην αν παγη

και σταθη, να μην των στεργουντεν και να μην ευρησκουν αφωρμηνη, αμη τους ανθρωπους μου να τους δηδουσην εδο, σαν ενε, και ετζη αν κανης σκοτοση ανθρωπον υ κλεφθαν πησι και παρι και παγοι εκη τα πραματα, ωπου εκλεψεν, αν παγη υς την Αναπολη υ ης αλα καστρα η νησηαν, και εκηγους παλε, σαν ενε, να τους δωσουσην με τα πραματα, ωπου επιρασην και εγω παλε ετζη να πησο. και ωνταν εχουν η Βενετηανη υς με των αλων κρησηες, ω παυλως των κατα την ταξη των να τους κρηνη, τηνας να μην εμπενη υς την μεσι. και αν βενετηκωςπραματευτης θεληση να παγη ης την Προυσαν υ ης αλων τοπων, αν δεν παρη απε τον παυλων βουλην και χαρτην, να μην παγη. και αν δεν των στερξη και γηρεψη, να παγη χορης λογων και χαρτην του, ω σουπασης των παυλων να βωηθα, και να μην των αφηση να παγενη. και ωπηγα караβηα ελθουσην απε την Βενετηαν υνα στη δεστου να μην πηανωντε δηα δουληες του εδηκους μου τοπους, αμη σαν υλθασην με τα караβηα των, παλε ετζη να παγενουσην, και απε την Βενετηαν ωπηγη ελθουν και σταθουν εδο παντρεμενη και απαντρευτη, κωντα εναν χρωνων να μην δηδουση τηποτε, και απ εκη και υστερα, σαν ωρηζη υ κρηση και ω νομος μας, ετζη να γενη. και αν εχη οισ χαρατζωμενως μου με εναν Βενετηανων κρηση, και αν φερη ω Βενετηανως απανου υς των χαρατζηωμενο μου χαρτζηωμενους μαρτηρους, να στεργουντε, και απε τους Βενετηανους εναςπραματευτης ης τους τοπους μου, ης τη στρατα και υς το χορηων αν πατηθη, και παρτουν τα πραματα του, υ ωντα πατηθιαν σκοτοθη η χαθη, ωντα ελθη ω κληρωνομος του υ ο πητρωπος του, κατα την κρηση μας και τον νομο μας να του δουσην, και να παγη τω δηκαιων ης τον τοπον του. και απε τους Βενετηανους εναςπραματευτης υ αλως ανθρωπος αν αποθανη, και ελθουσην δηα τα πραματα του η κληρωνομη του, και γηρεφουσην τα ης την πατρηα του χαρατζωμενου, η μαρτηρηα στεργτε, και δηα των απεθαμενω η της γηρεψη την κληρωνομηαν, ωνταν φανερωθη η πατρηα και υ κληρωνομηα των, τοτε τα πραματα του να δωδουσην. και απε τους μουσουλμανους της Μπαρπαρηας και αλου τωπουπραματευταδες, ωντα ερχουντε ης τους τωπους μου και αυθεντης μου απο στερηαν και θαλασα, δια να πουλουν και να περνουσην, ωντα περασουσην απο τοπους, ωπου ωρηζη υ Βενετηα, και παρουσην πρως τη τάξη των απε τα πραματα των τα κουμέρχηα τον, υστερα να

μην τους περηγουριζουσιν, και μην τους καμνον ζημνηαν και κα-
 κον, αμη να τους αφηνουν ης τω θελημα των, σαν χηραζωντε, ετζη να
 ερχωντε ος τους τοπους μου και αυθεντες μου. και απε των Κωρ-
 φων απανου τα παραβηα, ωπου πρωπατου ης τον Στενων Λεμον, θελη
 βενετηκα να υνε, θελη απο αλων τοπον να υνε, ωπου ης την Βενετηαν
 παση, και ερχουντε δηαπραματηες απε μας, κανης να μην τα περη-
 γηωρηζη, ουδε να τα ζημνηωση, και αν αποθανη υςπραματευτης, και
 ελθη πητρωπος του, δηα να γηρευγη τα ιηποια του ωμος απ εκηνον
 των πητρωπον, δηα να δήξη την επητρωπήαν του, να του δουμεν με
 την κρηση του θεου. ωλα ετούτα, ωπου εγραφτηκαν εδω, αν τα στερ-
 ξουν ο αυθεντες της Βενετης, και εγω εκοινων την φιληαν και αγα-
 πην στεργω την, και με μεγαλους ορκους ωμνεω, ωτη μα των ενα
 θεων, ωπου επλασεν τηνη γην και των ουρανων, ωτι με των τουζη
 της Βενετης και με τους αλους αυθεντες της Βενετης και με τους
 ανθρωπους των και με τα καστρα των και με τους ανθρωπους, ωπου
 ενε ης τους κωσμον και τοπους των, και με ωλους, οπου σηκονουν
 του αγηου Μαρκου των φλαμπουλων, απ εμενα και απε τους σαντζακ-
 πεηδες μου και απε τους σουπασηδες μου και απε τους ανθρωπους
 τους εκηνων τους τοπους και τα κάστρηα κακων και ζημνηαν να
 μην πησουσην. ετούτω τω χαρτη απο εδηκου μας του μεγαλου πρω-
 φητην των καιρων, ωπου εδηαβην απε των κωσμον, ης τα κοσηα και
 ωχτο χρωνους ης τας ηκοση τεσερης των μηναν, ωπου τω λεγωμεν
 εμης τζουματη ελαχηρ, και απε του Χρηστου των καιρων χηληα πεν-
 τακοσηα και δτω χρωνους ης των μηναν δεκακαιωρη ης τας δεκα τεσ-
 σερης του ημερες ης την μεγαλη Πολη εγραφτηκαι, και σωστον
 εγηνη και . . . . .

Reliqua desunt.

Orig. chart. tabularii Veneti.

XXXV. (1502) 20. decembris.

Bajazet II. sultanus a Venetis petit, ut Turcis tradant insulam Mitylenam.

Σουλταν Παϊαζητ, θεου χαρητι βασιλευς μεγιστος και αυτοκρα-
 τωρ αμφοτερων των υπυρων, 'Ασιας και 'Εβροπης, και των εξης, εις
 τον υφιλοτατον και εκλαμπροτατον και υπερτιμον δουκα της εκλαμ-